PREVENCINIŲ PROGRAMŲ (toliau – PP) VYDYMO 2008 – 2015 METAIS (toliau – m.) ANYKŠČIŲ RAJONE STEBĖSENOS ATASKAITOS APŽVALGA

PP yra svarbios siekiant užtikrinti bendrą geresnę gyvenimo kokybę, prailginti gyvenimo trukmę ir apsaugoti žmogų nuo tam tikros grupės sutrikimų. Ligų prevencija – pagrindinė ir svarbiausia veiklos kryptis kalbant apie geresnę visuomenės sveikatą, tad labai svarbu užtikrinti tinkamą PP organizavimą ir vykdymą bei rajono gyventojų norą dalyvauti jose. Taip pat labai svarbu, kad gyventojai suprastų dalyvavimo PP naudą: užkirsti kelią ligai ar sutrikimui laiku – viena iš sveiko ir laimingo gyvenimo paslapčių.

Remiantis Panevėžio teritorinės ligonių kasos (toliau – TLK) duomenimis, šiuo metu yra vykdomos 6 PP: širdies ir kraujagyslių ligų, gimdos kaklelio piktybinių navikų, storosios žarnos bei priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos, atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio bei vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis PP.

Anykščių rajone, PP vykdo VšĮ Anykščių rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros (toliau – PSP) centras. 2015 m. visos PP buvo įvykdytos neperžengiant 50 procentų (toliau – proc.) ribos: daugiausiai įvykdyta gimdos kaklelio piktybinių navikų PP – 47,77 proc., toliau sekė priešinės liaukos vėžio PP – 45,43 proc., storosios žarnos vėžio PP – 36,15 proc. (čia galima paminėti, jog ši PP pradėta vykdyti 2013 m.), širdies ir kraujagyslių ligų PP – 27,57 proc., atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio PP – 26,86 proc. ir vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis PP – 23,42 proc.

Per pastaruosius metus, t. y. 2014 – 2015 m., 50 proc. PP įvykdymas sumažėjo: mamografinės patikros dėl krūties vėžio PP vykdymas sumažėjo 3,8 proc., vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis PP – 17,59 proc. ir storosios žarnos vėžio PP – 2,96 proc. Tad šioms PP reiktų skirti didesnį dėmesį.

Dėmesio! Šiuo metu biuras aktyviai vykdo širdies ir kraujagyslių ligų PP ir kviečia 50 – 65 m. amžiaus moteris bei 40 – 55 m. amžiaus vyrus, kurie norėtų joje dalyvauti. Stebinti šios PP vykdymo dinamiką per pastaruosius 7 metus, galima daryti išvadą, jog įvykdymo procentas didėja, ir 2015 m. yra didžiausias nuo 2008 m. Norėtųsi, kad jis ir toliau augtų, o kartu sumažėtų asmenų, priklausančių širdies ir kraujagyslių didelės rizikos ligų grupei skaičius, nes kraujotakos sistemos ligos vis dar pirmauja kalbant apie pagrindines mirties priežastis.

Prevencinės programos yra vykdomos iš privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų. Galimybė pasitikrinti sudaroma kas 1 – 3 metus, priklausomai nuo kiekvienoje programoje nustatyto laikotarpio.

Kodėl turite dalyvauti PP? Tai yra puiki galimybė sveikiems žmonėms nemokamai pasitikrinti sveikatą ir užkirsti kelią tam tikrai ligai ar sutrikimui. PP yra vykdomos iš privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų, todėl mes ne tik galime, bet ir kiekvienas turime pilną teisę dalyvauti jose. Tik sutelkus bendras jėgas, bendradarbiaujant su gyventojais ir kitomis įstaigomis, galime pasiekti greito bei efektyvaus rezultato ir taip kuo greičiau sukurti sveiką Lietuvą!